

Klíče k tarotu Oswalda Wirtha

BRZESC-COLONGESOVÁ

KLÍČE K TAROTU OSWALDA WIRTHA

Klíče k tarotu Oswalda Wirtha

Régine Brzesc-Colongesová

VOLVOX GLOBATOR

Régine Brzesc-Colonges

Les clés du tarot de Wirth

přeložila Hana Bednaříková

© Régine Brzesc-Colonges, 2012
© 2012 Éditions Trajectoire
Translation © Hana Bednaříková, 2018

ISBN 978-80-7511-206-4

ISBN 978-80-7511-430-3 (pdf)

*Vedle exaktních věd existuje i jiná forma vědění,
kterou lze označit jako „vědu o člověku v uvozovkách“.
Je to vědecký přístup, v němž veškeré poznání závisí
na zralosti toho, kdo poznává, což následně
umožňuje přístup k nové dimenzi vědomí.*

Karlfried G. Durkheim

Neboť, kdo z lidí zná, co je v člověku, než jeho vlastní duch.

Apoštol Pavel, 1. list Korintským

O autorce

Régine Brzesc-Colongesová je publicistka a psychoterapeutka, také přednáší. Své dětství strávila v krásné, ale i drsné zemi katarů. Je to kraj se všudypřítomnou historií, se starými hrady a legendami; to vše patrně podnítilo autorčin zájem o historii, heraldiku a řeč symbolů. To je také jedním z důvodů, proč se snaží rozluštit hlubinné souvislosti mezi mýty, bájemi, posvátnými texty a učením obsaženým v symbolice tarotu. Tyto přístupy autorka aplikuje ve svém psychoterapeutickém působení jakožto vektor triangulace těla, duše a ducha směřující k pojetí lidské bytosti v její celistvosti, a nikoli rozčleněnosti.

Úvod

O původu tarotu bylo již napsáno mnohé.

Různí autoři přisuzují tarotu židovský, islámský, indický, čínský, nebo dokonce aztécký původ. Počátky tarotu jsou spojovány také s bájným kontinentem Mu nebo s Atlantidou. Existují také hypotézy, že znalost tarotu předal Egyptanům samotný bůh Thovt. Podle jiného názoru s sebou tarot přivezli z Indie cikáni nebo je jeho původ dáván do souvislosti s templáři, není-li ovšem jeho původcem samotný „duch katedrál“! Žádnou z těchto hypotéz nemůžeme odmítnout, všechny mají svou hodnotu. Dá se však předpokládat, že tarot existuje pravděpodobně velice dlouho a během své pouti časem a prostorem jej každá civilizace obohatila něčím, co vycházelo z jejího specifického výkladu světa. Představa o světě, člověku a jeho existenci obsažená v tarotu, která se stále aktualizuje a inovuje, stojí na řeči symbolů, a nikoli na pomíjivých textech, jejichž význam mohl být navíc různě zkreslen, poškozen nebo změněn inkvizicí.

Vždyť jsou to jen pouhé obrázky! Bezvýznamné obrázky! Ano, jsou bezvýznamné pro profánní svět, avšak pro toho, kdo „ví“, mají hluboký smysl. Je třeba si uvědomit, že během staletí a v různých překladech docházelo k pozměňování vlastního smyslu Bible s cílem zavést autoritářský a dogmatický způsob myšlení, který by umožnil určité skupině lidí institucionalizovat a uchopit moc ve společnosti. „Duch“ se vytratil, zůstala „litera“. Jak ale tím, co zbylo po vyprázdnění obsahu, utišit náš hlad po poznání a odpovědět na naše otázky? Na druhé straně lidské a duchovní poznání a koncepce, k nimž přistupujeme prostřednictvím jazyka symbolům jsou, jak jsme již řekli, dokonale univerzální a oproštěné od jakýchkoli omezujících dogmat, náboženství nebo dobové podmíněnosti. Jak říká René Guénon: „Ty nejvyšší pravdy, jež by

jinak nebyly sdělitelné a srozumitelné, jsou v jistém bodě, pokud to tak můžeme říci, vtěleny do symbolů, které jejich význam pro mnohé skryjí. Tyto pravdy se však projeví v plné záři očím těch, již jsou schopni je vidět.“ Tarot, jehož kořeny jsou v nejhlubším i nejvyšším slova smyslu napojeny na samotnou podstatu lidství, čerpá z čistého zdroje dávné tradice a navrácí nás zpět k obrazům, které jsou syntetické a vytvářejí holistickou dimenzi, jež je v dokonalé shodě s tím, co dnes můžeme označit za „myšlení třetího tisíciletí“. Hovořili o tom již Teilhard de Chardin nebo Šrí Aurobindo a mnozí další představitelé různých kultur a různých typů myšlení, včetně milionu lidí po celém světě: člověk kráčí směrem k hluboké transformaci, jež má rovněž svou biologickou souvislost v lidské potřebě přežít, což vyžaduje také schopnost porozumět světu, umět se přizpůsobit a dále se vyvíjet, protože jinak bychom zanikli. Jestliže se dnes tarot objevuje znovu a vyvolává rostoucí zájem, není to pouhá náhoda. Lidstvo má spirituální potřeby, podobně jako má potřeby fyzické a intelektuální. Čím více se svět stává materialistickým, tím více roste náš hlad po skutečném poznání. Moderní myšlení se již nemůže spokojit s „nezpochybnitelnými“ pravdami. Dnešní doba s sebou nese skutečné duševní strádání, to nás však pohání dál, směrem k neznámému, snažíme se porozumět věcem v jejich podstatě, chceme je uchopit správným způsobem, hledáme „oživujícího ducha“, a nikoli „zabíjející literu“.

Cesta tarotu spočívá v tom, že jdeme k samotným základům významů, které mají svou vnější nebo vnitřní podobu (je-li vůbec možné je navzájem oddělit), dotýkáme se podstaty věcí, a proto je tarot jedním z nejlepších nástrojů k naší proměně.

Proces zasvěcení v tarotu

Každé tarotové arkánum obsahuje spoustu informací. Kdybychom o dvaceti dvou hlavních kartách velkých arkán chtěli říci vše, museli bychom každé z nich věnovat zvláštní knihu. Jak bychom vůbec mohli popsat všechny souvislosti a celý vývoj našeho myšlení? To je ve své podstatě nevyjádřitelné. Prozatím budeme nuceni říci pouze to nejpodstatnější.

Aniž bychom popírali přínos Oswalda Wirtha, z jehož tarotu v naší knize vycházíme, budeme se opírat spíše o své vlastní pochopení a syntézu poznatků vzešlých z našeho zkoumání a praktických zkušeností se symbolikou jednotlivých arkán. Toto východisko nás přivádí k podstatně odlišným závěrům.

Především je třeba zdůraznit nepochybný význam, který Oswald Wirth přikládal dvojímu postupu po cestě *Velkého alchymického díla*, o němž nám vypráví všech dvacet dva tarotových karet Velkých arkán. Alchymie má podobně jako bůh Janus dvě tváře, které představují dva vzájemně na sobě zcela závislé aspekty. Je to jednak aspekt konkrétní a vnější, jímž je transmutace hmoty, jednak aspekt subtilnější, vnitřní, který představuje duševní a duchovní vývoj alchymisty. Cesta Velkého díla se tak odvíjí v tomto dvojím aspektu, jenž je *spojením poznání hmoty a poznání ducha*, takže vlastně nic modernějšího než tato koncepce neexistuje. Je nutno předpokládat, že proces transmutace hmoty během Velkého díla musí kráčet ruku v ruce s vnitřním vývojem alchymisty. Dá se říci, že v průběhu Velkého díla jsou alchymista a alchymická hmota jako člověk a jeho stín: stín se posunuje a člověk jej musí překročit.

Vyjdeme-li z hypotézy, že frekvence vibrací každého alchymisty stoupá paralelně s jeho vnitřním vývojem a s jeho spiritualitou, můžeme s těmito vysokými vibracemi bezpochyby počítat též jako s katalyzá-

torem hmoty, s níž alchymista pracuje. Takto se Velké dílo přibližuje konečné transmutaci a proměně. Tarot je příběhem iniciační cesty Mága a pojednává o tom, jak se hrubá hmota stává čistým zlatem a jak bytost se prostřednictvím dvaceti dvou karet konfrontuje sama se sebou, což je proces náročný a vyžaduje plné nasazení, prochází proměnou a nakonec se stává, ač ne úplně, realizovaným člověkem, ženou nebo mužem, který je pravdivější a ve svém vývoji zase o něco pokročilejší. *Materií primou* je zde samotný člověk a právě na něm se pracuje. To je druhý, subtilní a skrytý aspekt Velkého Díla. Zlato bude tím, co jsme na základě svých životních zkušeností objevili a realizovali, onou zářící a božskou částí nás samých. C. G. Jung ji nazval *Selbst* (český překlad tohoto německého pojmu, který zavedla vlivná jungiánská česká škola, zní „bytostné Já“; pozn. red.) a její apoteózou je tarotové arkánum Svět. Adept, kterého představuje karta Blázen, se vydává na cestu a na konci každého cyklu nastupuje do dalšího kola či otočky spirály a stoupá výš, což se právě označuje jako iniciační *rota*. Uspořádáme-li karty Velkých arkánů do kruhu, poskytnou nám jasný obraz tohoto procesu. Náhle pochopíme, proč latinské slovo *rota* (kolo) je anagramem slova „tarot“: je to jako hra o dvaceti dvou dějstvích, jež se opakuje stále znovu. Jejím konci odpovídá arkánum XXII, které je však zároveň 0, což znamená, že jeden příběh končí a další začíná.

V každé kartě je skryt nějaký děj, v procesu na sebe arkána navazují v nevyhnutelném řetězení, a tak vzniká nekonečný spirálovitý pohyb. Adeptovi to umožňuje postoupit vždy na vyšší úroveň jeho vnitřního vývoje: je to transcendentální obraz „úrobora“, jenž je archetypem celé této mandaly! Každý jsme hercem ve své vlastní hře, Mágem na cestě k naplnění, a tím, co vkládáme do jednotlivých dvaceti dvou dějství této hry, na základě provázanosti našich činů určujeme, čím jsme dnes a čím se staneme v budoucnosti. Vše, co potřebujeme k dosažení cíle, je v nás. Každý je opatrovníkem prvotního materiálu, oné látky zvané *materia prima*, jež je v zásadě u všech stejná, ale zároveň je jedinečná, neboť každý z nás má k dispozici své vlastní prostředky, vlastnosti a potenciál, který je skutečný a který je vlastní každému z nás. Velký rozdíl mezi jednotlivými bytostmi spočívá v tom, jak zacházejí s možnostmi a s prostředky, které jsou jim dány: můžeme jich užívat málo, hodně, bláznivě anebo vůbec. Tomu se říká *svobodná vůle*. A takto můžeme směřovat i svůj osud; je jen na nás, zda jeho otěže budeme držet pevně a řídit jej s vnitřní jasností a uvědomělostí. Každé rozložení tarotu nám odhaluje nevědomé aspekty naší osobnosti, naše motivace,

naše vnitřní kvality, to, co nás obklopuje, a co nás podmiňuje. To nám umožní:

- uchopit všechna „proč“ a „jak“ ve všem, co se děje;
- prostřednictvím nabytého poznání zamezit nějaké situaci nebo problému;
- uvidět aspekty, které nám dovolí jednat pozitivním způsobem, uvědomit si, co nás oslabuje, a zároveň uvidět možnosti, které je třeba rozvíjet, pochopit, co musíme překročit nebo překonat, abychom mohli jít dál;
- vyjasnit si stávající situaci nebo též pochopit to, co přijde, a také to, čím jsme v daném okamžiku a na daném místě, což může být nevědomky způsobeno hrou naší osobnosti a našeho chování.

Jde o jistý způsob, jak si představit budoucnost, avšak v žádném případě se nejedná o jasnovidectví, ačkoli ani to nelze vyloučit. Tímto způsobem si uvědomíme, že vytrvalá práce s tarotem, která v sobě pochopitelně zahrnuje také práci s naším vlastním potenciálem, má za následek větší vnímavost a citlivost. Nejde pochopitelně o to, abychom měli „vize“ budoucnosti, nýbrž zcela jednoduše o pochopení, k němuž dospějeme prostřednictvím prostého procesu interpretace, zorientování se v situaci a zvážení předvídatelných událostí v naší budoucnosti vyplývajících z toho, co zažíváme v přítomném okamžiku. Takto budeme lépe připraveni na to, abychom mohli jasněji vnímat a analyzovat události, až nastanou.

I úplný začátečník v malířství ví, že když na plátně smíchá žlutou a modrou barvu, výsledná barva bude zelená, a nikoli červená nebo fialová! Podobně máme i ve svém životě v rukou určité prvky, které vedou k jistým okolnostem, které jsme si vytvořili sami, alespoň ve většině případů. Můžeme je pojmenovat A a B. Jestliže se přednostně rozhodneme využít prvků A a B, vytvoříme typ události Z. Bude to výsledek našeho rozhodnutí, naší svobodné vůle. Je to naprosto zřejmé, ale my to často nemůžeme nebo nechceme vidět. Přesto býváme nezdědka v životě překvapeni náhlým obratem, aniž si uvědomíme, že jsme k němu přispěli sami. Přestože vědomě se tomu divíme, podvědomě jsme to „přeci věděli“. Naše nevědomí totiž vždy „ví“. Stačí, abychom s ním začali mluvit, a naše nevědomí nám vše řekne, stačí najít vhodný jazyk, který bude spojujícím „mostem“, a tím je symbol. Tímto způsobem získáme přístup k poznání, jehož kapacita je ohromná a které není omezeno ani časem, ani prostorem, kterými je ovládáno naše objektivní vědomí. Je známo, že C.G. Jung se kromě výkladu snů neustále vracel k čínské

Knize proměn (I=ting), jejíž fungování je velmi podobné tarotu. *Knih proměn* Jungovi umožnila přesné objasnění a hluboký ponor do mnoha otázek. Jung věděl, že řeč symbolů je správná a průzračná. Vyjadřují to, co nazval „absolutním poznáním nevědomí“. Všichni jsme ovšem omylní a naši interpretaci může zkreslovat strach nebo naše přání. Tyto nepřesnosti a nedokonalosti jsou však způsobeny pouze námi, odpověď karet je ze své podstaty vždy „pravdivá“, neboť je emanací archetypu, který se projevuje a realizuje prostřednictvím symbolu. Postupně budeme zkoumat tyto nepřesnosti dané našimi projekcemi v souvislosti s jednotlivými symboly, neboť tímto způsobem lépe poznáme i sami sebe! A tak nám tarot prostřednictvím svého jazyka umožňuje přibližovat se den po dni stále víc své vnitřní pravdě, která se nám nakonec zcela ozřejmí.

Principy fungování tarotu

Umění divinace mělo vždy určitý nádech tajemnosti.

V dávných dobách bylo neodmyslitelně spojeno s rituály, které prováděli pouze zasvěcenci, bylo považováno za posvátné a pojilo se s přirozenými rytmy a důležitými událostmi života. Žádný král ani vojevůdce neučinil důležité rozhodnutí, aniž by se otázel orákula. Podle tradice se král Artuš nikdy neujal slova dřív, než promluvil Merlin. V našem nevědomí z toho bezpochyby něco zůstalo, neboť běžný postoj, který zaujímáme před jakýmkoli předpovídáním budoucnosti, je dvojího druhu.

První postoj se s trochou přehánění podobá reakci prehistorického člověka na blesk, který se objevil na nebi. Je to smíšený pocit, který vychází z něčeho, co nás přesahuje a co v nás vyvolává pověřivý strach, je to podivná směs neklidu a paradoxně také důvěry. Nevíme proč tomu tak je, ale je tomu tak a my tomu věříme. Druhý postoj vychází z pseudoracionalistického a karteziánského myšlení. Vše, co se týká divinace, byť jen vzdáleně, je přeci přežitek z temných dob a pozůstatek nevědomosti. Ale jak řekl Cyrano: „To je trochu krátkozraké, mladý muži!“

Není však toto jednoznačné odmítání nevysvětlitelných – nebo zatím nevysvětlených – věcí odrazem skrytého strachu, který je ještě větší než v prvním ze dvou uvedených postojů? Není to v podstatě odmítání něčeho neznámého, co je „ne-bezpečné“? Je to především postoj hypermaterialistické společnosti, jež je založena na nezdravých hodnotách a na nezdravých konceptech, a je to zároveň postoj, který odmítá vidět své rány ze strachu, že spatří, že nemocné je celé tělo. Budu citovat W. Pauliho a C. G. Junga: „Od objevu kvantové mechaniky se musela

fyzika vzdát své pýchy, že je v zásadě schopna pochopit svět v jeho celistvosti.“ A následně: „Nechci se dopustit té hlouposti, která spočívá v tom, že to, co nemůžeme vysvětlit, považujeme za chybné nebo nesprávné.“ Ale proč by proces, který označujeme jako divinace, nemohl být vysvětlitelný? A proč bychom nemohli s trochou pokory připustit, že zasvěcenci drželi ve svých rukou klíče k tomuto umění? Je jisté, že v dávných dobách vysvětlení nemohlo být odhaleno jednoduše proto, že to nedovolovala tehdejší nízká úroveň poznání. Ale proč bychom se v dnešní době nemohli pokusit o „odtajemnění“ a „demýtizaci“ tarotu a proč se nesnažit zjistit, jaké jsou jeho zákonitosti a jak funguje? Před chvílí jsem mluvila o blesku, který se objevil na nebi. V dnešní době blesk už nikoho neděsí a neudivuje: je to fyzikální jev, který se projevuje za určitých podmínek. A přesně totéž platí o jevu, jímž je divinace.

Na následujících stranách se pokusíme osvětlit zvláštní podmínky a fyzikální zákonitosti, kterým tento proces podléhá. Někteří z vás asi poznají, že moje argumentace není zcela vědecky exaktní a přesná. Proto se jim již nyní omlouvám, mé úvahy vycházejí hlavně z praxe a konkrétních zkušeností. Navrhuji postupovat na základě analýzy výkladu karet, který se budeme snažit pochopit v jeho jednotlivých fázích. Tuto analýzu podpořím myšlenkami moderních filosofů, psychoanalytiků a fyziků. Uvidíme, že na tarotu není nic magického, a pokud ano, tak jediné proto, že všechny projevy Stvoření, jež nás přesahují, jsou svou podstatou magické a zázračné. Jednoho dne se nám je snad podaří vysvětlit. Karty jsou tedy rozloženy na stole. Co se bude dít dál?

První podmínkou toho, abychom získali přesvědčivý výsledek, je koncentrace. Další podmínkou je neutralita. Jestliže s tarotem pracujeme pod vlivem silné emoce (touha, hněv, strach), riskujeme, že se v rozložení karet objeví mnohonásobně přehnaný popis našeho duševního hnutí.

PROTO SE SOUSTŘEĎME A ZHLUBOKA DÝCHEJME!

Když jsou karty rozloženy, vidíme pouze jejich zadní stranu. Povšimněme si, že rub karet nese určitý charakteristický znak: tato kresba připomíná mandalu. A čím je mandala, ne-li tradičním obrazcem, jehož funkcí je právě prostřednictvím kontemplace zastavit neustálý mentální pohyb, který nás rozptyluje, a dovést nás ke koncentraci. Myšlenky se zastaví a již nebudou kladeny překážky, aby se projevilo nevědomí. Marie-Louise von Franz, spolupracovnice C. G. Junga, hovoří o tomto procesu v souvislosti s aplikací Rorschachova testu: „Díváme-li se něja-

kou dobu na shluky skvrn na Rorschachově kartě, zastře se tím funkce vědomí a vynoří se nevědomá fantazie.“ Dá se říci, že v tomto okamžiku se aktivuje nevědomí a vede nám ruku, aby vybrala kartu nebo karty, které korespondují s archetypem, jenž má největší energetický náboj. Tímto způsobem získáme obraz sebe, obraz tazatele nebo obraz dané situace. Vše probíhá tak, jako by ten, kdo vybírá karty, je již viděl z lícové strany a zároveň znal význam jejich symbolů a jejich vzájemné vztahy v konkrétním rozložení. Je zřejmé, že vědomá mysl o těchto skutečnostech něco ví, jako například, když si tahám karty pro sebe. Ale co v případě, kdy vybírá karty ruka tazatele? Tazatel nezná „pravidla hry“. Kdo mu tedy napovídá? Je to snad telepatie? Možná ano, domnívám se však, že se jedná spíše o něco jiného. Ve skutečnosti je velmi málo pravděpodobné, že by působila telepatie v případě, kdy vykládám karty někomu, koho jsem nikdy nepotkala, kdo se nachází na jiném konci světa nebo na místě, které nemohu znát. Nebo když se rozhodnu, že si vytvořím svůj genealogický strom. Prostřednictvím tarotu dostanu velmi přesné odpovědi. A jestliže si tyto údaje ověřím posléze i jinou cestou, budu muset konstatovat, že odpovědi tarotových karet byly správné! Výklad tarotu se neomezuje pouze na jednotlivce. Výklady se často týkají také profesního či obchodního uskupení nebo nějaké společnosti a výsledky bývají pozoruhodně přesné. Mohli bychom zde mluvit o telepatii? Nikoli! Náš zdroj informací je zcela jiného druhu: vstupujeme totiž do oblasti *kolektivního nevědomí*.

Toto kolektivní nevědomí, jehož součástí jsme my všichni, můžeme definovat rovněž jako vibrační pole. V této souvislosti opět citujeme Marii Louise von Franz: „Wolfgang Pauli se domníval, že by tak mohl být vysvětlen fenomén prekognice – měl na mysli, že naše psyché nevědomě ví, jaký archetyp se právě konsteloval, a proto dovedeme předpovídat budoucí události. Jinými slovy, fenomén psychické prekognice je založen na časové struktuře archetypu.“ Tento proces je jednoduchý. Moment, kdy umlčíme naše vědomé psychické procesy, abychom nechali působit nevědomí, je podobný zapnutí elektrického spínače. To, co se rozsvítí uvnitř nás, je archetyp, který v nás v daném okamžiku nahromadil nejvíce energie. Možná jste zažili následující situaci. Jestliže se otázka, kterou jste položili, týká potíží v materiální oblasti, jimiž se denně zabýváte, ale jsou pouze sekundární, a jestliže se zároveň nacházíte v těžké situaci, která představuje hluboký vnitřní problém s dopadem na vše ostatní, odpověď karet se nebude týkat oné podružné materiální otázky, ale s největší pravděpodobností závažnějšího problému, který

se ve vás momentálně hromadí a ubírá vám psychickou energii. Jde o archetyp, jenž je ve vašem nevědomí aktuální, vyplývá na povrch a materializuje se přímo před vašima očima v obraze konkrétního arkána.

Archetyp nemá obrysy, tvar, ani konkrétní význam, nýbrž je to energie, která má svůj potenciál, ve struktuře našeho nevědomí je všudypřítomná a můžeme ji vnímat prostřednictvím projekce *archetypálního obrazu*, který se konkretizuje prostřednictvím symbolu, je-li energie, kterou tento archetyp obsahuje, zvláště silná, jako je tomu například v krizové situaci nebo v konfliktu. „V těchto situacích,“ říká A. Koestler, „archetypy zahltí vědomí a jejich důsledkem jsou silné emoce. Snad je to právě indiferentnost archetypů vůči prostoru a času, která umožňuje výskyt synchronických událostí.“

Co jsou synchronické události?

Podle Junga, který pracoval s pojmem „synchronicity“, je to „simultánní výskyt dvou událostí spojených významem, a nikoli příčinou. Přesněji řečeno, událost A lze vysvětlit kauzálně, ale jestliže B s ní zcela jasně souvisí, není to vysvětlitelné, přinejmenším ne vědecky.“ Synchronickou událost lze vztáhnout i na proces tahání karet, jestliže to, co se aktuálně děje v životě tazatele, budeme chápat jako událost A a vývoj ukázaný pomocí tarotu jako událost B. Jung si také povšiml, že ve fenoménu synchronicity se objevuje archetyp *unus mundus* (jednotný svět): neexistují již události současné nebo budoucí, vnější nebo vnitřní. Všechny události se chovají, jako by byly součástí jednoho Celku. Fyzik Margenau se domnívá, že „žijeme uvnitř psychomagnetického pole, které vytváří události, jež jsou důsledkem jevů, které klasická fyzika nedokáže vysvětlit“. Všechny tyto koncepty ještě ovšem vycházely z předpokladu, že existuje lineární časoprostor, což však Einstein a kvantoví fyzikové zpochybnili. Čím více je objevů ve fyzice, tím mlhavější a nejistější je hranice mezi časem a prostorem, ale také mezi hmotou a energií. (Dnes s jistotou víme, že vesmír je zakřivený a že obsahuje určitý počet dimenzí, jež byly donedávna nemyslitelné.) Z toho plyne, že podstata zákonitostí tohoto vesmíru našim pěti smyslům uniká.

Jestliže tedy vyjdeme z postulátu W. Pauliho, podle něhož by již nevědomí nepodléhalo klasickým zákonitostem, nýbrž těm, které vyplývají z malého nekonečna, čas již nebude lineární, důsledky mohou předcházet příčinám – příkladem toho je divinace nebo předtucha – a příčiny mohou být vzdálené (a pro naše chápání nedosažitelné), budou se tudíž vymykat našemu poznání. To se děje například v případech synchronicity.

Podle fyzika Costy de Beauregarda existují nejspíše dva typy času a dvě úrovně reality. První z nich odpovídá fyzické realitě, která je vnímatelná, a podléhá tedy i lineárnímu času. Druhý svět je patrně čtyřdimenzionální a má psychické, nevědomé a informační vlastnosti, které tvoří naše mentální reprezentace. Jinak řečeno, jedná se o kolektivní nevědomí. Costa de Beauregard to označuje jako realitu, která je „*jinde*“ (*ailleurs*). Žijeme ve světě vnímatelném našimi smysly, které jsou samozřejmě omezené. Avšak v kosmickém měřítku nebo v měřítku atomárního světa se naše lidské možnosti ukazují jako nedostatečné, a proto si začínáme uvědomovat, že smysly nás mohou mást.

Velmi jednoduše řečeno: co je stůl, ne-li shluk částic, který se nám jeví jako mající určitou hustotu, ale pouze na úrovni našeho vnímání? A co je galaxie? Jsme si schopni skutečně představit její dimenze? Nikoli! Ani naše představivost, ani naše objektivita tak daleko nesahá. Existuje i jiný příklad toho, jak je naše vnímání omezené. Je to otázka, která se neustále vrací, když si vybíráme kartu a vidíme pouze její rub: je to pouze náhoda, že si vybereme právě ji a její symbol, a nikoli jinou? Nezapomínejme, že při výběru karty „nevidíme“; zde se pět „objektivních“ smyslů neuplatňuje. Volba karet podléhá něčemu jinému, a je to bezpochyby „cosi“, co způsobuje rovněž rozkmitání kyvadélka nebo proutku. Připustíme tedy, že v daném okamžiku vychází příslušný impuls ze světa ve své podstatě vibračního a na tentýž svět zase zpětně působí. V této situaci vidíme pouze rub karty, její symbol je skrytý, a když ji obrátíme, již se nic nezmění. Energetické vyznačování barvy, kresby nebo symbolu bude vždy stejné, ať líc karty vidíme, nebo ne. Výběr symbolu se tak odehrává bez naší vůle nebo našeho přání (ty mohou naopak celý proces zkreslit), aniž cokoli vidíme, či dokonce, aniž předem *vědomě* známe jejich význam. Jestliže se celý proces zdá jen těžko pochopitelný a přijatelný a nemáme-li navíc s výkladem karet žádné zkušenosti, neznamená to, že se jedná o trik. Naše smysly se jednoduše často mýlí a jejich takzvaná objektivita není s to postihnout celou skutečnost. Jak již bylo řečeno výše, vývoj, jež fyzika a mikrofyzika doznává každý den, nám umožňuje zahlédnout svět, který se zcela liší od všech koncepcí, jaké jsme doposud znali a přijímali za své. Uvedme další příklad dvou typů částic, které byly objeveny teprve nedávno a které, jak se zdá, vzbudily u fyziků dosti značný zájem, a někdy snad i pobavení! Víte, co je neutrino? Je to částice, která nemá žádné fyzikální vlastnosti, nemá ani magnetické pole, ani hmotu, ani elektrický náboj a vůči ostatním částicím je zcela indiferentní. Jediná možnost,

jak zaznamenat její přítomnost, spočívá v tom, že se tato částice srazí s jinou! Neutrina se pohybují ve zcela jiném časoprostoru, než je ten náš, a podléhají zcela jiným zákonitostem. A pozitron je zase elektron, který má zvláštní schopnost cestovat pozpátku v čase. Zajímavé, že?

Tento malý svět nežije kdesi ve vzdálené galaxii, je však dokonale vzdálen našemu vnímatelnému světu. To vše nyní otřásá naším tradičním obrazem vesmíru! Proč tedy nepředpokládat, že psychický svět podléhá zvláštním pravidlům? Jak jsem již zmínila, je to svět, kde čas a prostor už nejsou tím, čím jsme si představovali, že jsou, kde důsledek předchází příčině nebo kde je tato příčina mimo rámec našeho světa a vymyká se našemu chápání, zvlášť když se zdá, že vůbec neexistuje. Sir Cyril Burt se domnívá, že „existuje psychický vesmír, který je složen z událostí nebo entit, jež jsou provázány psychickými interakcemi a mají své vlastní zákonitosti. Tento vesmír prostupuje vesmír fyzický a oba dva se navzájem pronikají prostřednictvím různých interakcí, které již byly objeveny i uznány.“ K těmto průnikům může docházet za určitých okolností.

Jestliže se zaměříme na jasnovidnost, vidíme, že dochází k jakémusi záblesku, ve kterém se na okamžik objeví určitý obraz. Je zajímavé, že tento záblesk evokuje představu světla, jež se rozsvítí, když zmáčkne spínač elektriny, která je ovšem vysoko nad námi; zde to může být například záblesk předtuchy. Ale zůstaňme u tarotu a u tahání karet: jde o specifickou situaci, která vyžaduje zároveň koncentraci, klid i jistý typ disponibility ducha, kdy se jakoby vynoříme z psychického vesmíru a prolne do vesmíru fyzického, do určitých souvislostí, informací a faktorů pravděpodobnosti.

K dosažení maximální přesnosti je ovšem třeba, abychom k tarotu přistupovali s úctou. Za takových podmínek nám pootevře okénka, v nichž spatříme jednotlivé archetypy. Tento obraz se již velice blíží Bergsonově „teorii filtrů“. Psychomagnetické pole, v němž žijeme, nám každou sekundu předává tisíce impulsů, pocitů, záření všeho druhu. To vše pochází z našeho bezprostředního okolí, ze Země a z vesmíru, my si toho však naštěstí nejsme objektivně vědomi. Naše smysly a náš mozek pracují tím způsobem, že zaznamenávají pouze to, co je nezbytné pro naše přežití a z hlediska našich okamžitých potřeb, jak to odpovídá naší obvyklé úrovni chápání.

V tomto smyslu je naprogramováno fungování našeho organismu. A to je dobře, neboť jinak by byl život nesnesitelný. To je také důvod, proč se experimenty se stavy rozšířeného vědomí – pomocí drog nebo

uměle navozených hlubokých mystických stavů – ukázaly jako nevhodné, neboť jsou nebezpečné pro naši psychiku. Proto také všechny iniciační školy, jsou-li takového označení hodny, doporučují svým adeptům pomalou, postupnou a usilovnou práci. Naše smysly a náš duch nemohou snést to, co přichází příliš náhle a co znamená velký zásah do oblasti našeho rozšířeného vnímání. Proč? Především proto, že pro náš mozek a naše smysly to může být příliš velké množství informací a dojmů na to, aby je byly s to analyzovat a roztrždit bez zahlcení a „přehřátí stroje“. A to je také důvod, proč určité kvantum podnětů bude pro nás nezařaditelné, neboť neodpovídají našemu běžnému chápání a fungování. Jistě znáte ten pocit, kdy si ráno vzpomenete na sen, který se vám zdál. Byl to sen velmi zajímavý a významný, ale nejste schopni jej popsat slovy: jeho obsah totiž neodpovídá ničemu, co znáte z běžného života. Podstata snu je zakořeněna hluboko v našem nevědomí a z těchto hlubin se vynořují obrazy plné významů a informací, avšak jejich smysl není možno dešifrovat, neboť se neřídí kritérii naší logiky. Usilovná práce s tarotem je podobná počítačovému programu, který převádí informace z jazyka „stroje“ do „základního“ jazyka, jenž je bližší a srozumitelnější lidskému chápání. Nad arkány tarotu můžeme také snít, i když samozřejmě ne pokaždé. Spatříme Dům Boží, Poustevníka nebo Svět a tyto karty nám budou něco oznamovat, něco nám potvrdí nebo nám sdělí cosi, co se odehrává uvnitř nás či v našem okolí. Vratme se nyní k samotnému procesu výkladu karet. Koncentrace, která zastaví mentální pochody, umožní, aby se projevilo nevědomí a karty reflektovaly archetypy, jež se nás v daném okamžiku týkají. Tyto archetypální obrazy, které jsou součástí kolektivního nevědomí, budou před námi a my budeme moci sledovat příběh s jeho minulým, současným a budoucím dějem a bude to tak jednoduché, jako bychom se dívali na kreslený film. Abychom vše správně pochopili, musí být vědomí i nevědomí ve vzájemné harmonii. Přesněji řečeno, naše uvažování spolu s naší inteligencí, jakož i to, co o tarotu již víme, odhalí význam symbolů, a naše senzibilita – a zejména pak naše intuice – nám následně umožní dobrat se hlubšího smyslu hry jednotlivých arkán v jejich vzájemných vztazích a také periférních vjemů z jednotlivých karet. Při uvažování nad arkány v jednotlivých rozloženích, sestávajících ze čtyř, devíti nebo dvanácti karet, budeme cítit atmosféru, která je obklopuje, podobně, jako když se setkáme s nějakou skupinou lidí. Představme si, že vcházíme do místnosti, v níž jsou tři osoby. Pojmenujme je Pierre, François a Annie. To, že jsou spolu, vytváří určitý druh atmosféry, která na mne působí tím nebo oním způsobem.

Tato atmosféra by nebyla stejná, kdyby na místě Pierra a Annie stáli naproti Françoisovi například Charlotte nebo Dominique. V závislosti na typu jednotlivých osobností bude převládat například příjemná atmosféra, nebo agresivita, nebo nadšení... Aníž bychom zaslechli jediné slovo, budeme se pokoušet uhádnout předmět hovoru přítomných osob, protože víme, co mají společného, známe jejich zájmy a vše, co je spojuje a co určuje jejich vzájemný dialog. Budou mluvit spíše o svých materiálních starostech, pracovních záležitostech, o svých pocitech, nebo o svém duševním životě? Pokud budeme pozorní, zaznamenáme specifickou atmosféru hned, jak vstoupíme do místnosti nebo jakmile se zadíváme na konkrétní arkána. Dešifrování spřízněnosti či dialektiky, která se nachází mezi jednotlivými symboly i mimo ně, prostřednictvím jejich více či méně uchopitelných a více či méně subtilních „korespondencí“, probíhá stejným způsobem čtení. To bude ovšem možné pouze pod podmínkou, že budeme skutečně naslouchat jejich řeči, že budeme naprosto přítomní a pozorní, že budeme schopní zaznamenat možné projekce, které se týkají každého archetypu. Potom budeme také schopni vnímat každou emoci, kterou v nás příslušné arkánum vzbudí. Nelze se hned vrhnout do víru projekcí a emocí; budeme je muset nejprve rozpoznat a překonat, neboť víme, že i když je naše senzibilita velká a naše schopnost vnímat atmosféru také, přece jen bude rozhodující subtilní dialog mezi jednotlivými arkány. Na okamžik budeme muset být naprosto otevření a neutrální, bude třeba umlčet naše vědomé procesy, neboť naše vědomí je velice upovídané, a teprve potom budeme s to vnímat rozhovory jednotlivých archetypů, jejich tiché, ale velice výmluvné odpovědi, jakož i jejich vzájemné dialogy, které jsou tak neuvěřitelně významově bohaté. Když pronikáme do podstaty tarotu, uvědomujeme si postupně, že je to obraz mikrokosmu i makrokosmu zároveň, že je to však také odraz lidské bytosti jako nejmenší z buněk a že je to její obraz, který představuje vše, co je v této bytosti univerzální a transcendentní. Postupně odhalíme naprosto průkazně, že lidská bytost je integrální součástí *Velkého univerzálního celku*, která na něj působí a která na něj působit může, byť i jen malou měrou. Když si to uvědomíme, přijmeme také skutečnost, že tento Celek je velký organismus a že tělo každého z nás tvoří jednu z jeho nepatrných buněk, která je však jedinečná a nenahraditelná. Jestliže jsme si toho všeho skutečně vědomi, potom jsme na opravdové cestě k zasněžení. S touto úžasnou představou nás trochu opustí pocit samoty, který je jednou z bolestných ran současnosti. Tato bezútěšnost bude nahrazena jiným pocitem, který je opačný a který

dnešní doba postrádá: smyslem pro odpovědnost. Pochopíme také, že svou prací na sobě můžeme působit – i kdyby jen skrovně – na svět. Dojdeme k poznání, že každým svým činem a každou svou myšlenkou můžeme tvořit, nebo ničit.

Představa oddělenosti jednotlivých bytostí, se kterou se obvykle v životě ztotožňujeme, patří do kategorie velkých omylů. Ve skutečnosti je z „energetického“ hlediska každý obyvatel vesnice zvané Země cele provázán s ostatními – se *všemi* ostatními. Naše nevědomí je totiž úplně ponořeno do kolektivního nevědomí. Je jeho nedělitelnou součástí a jako malá ploška ohromného krystalu se odráží do nekonečna. Ve vesmíru směřuje vše k jednotě a k harmonii, ale my ubozí lidé chceme všechno rozčleňovat a separovat. A tak vytváříme rozluky mezi naším tělem a duchem, mezi Císařem a Císařovnou, i když ve skutečnosti nemůže jeden existovat bez druhého. Hranice mezi hmotou a duchem, mezi hmotou a energií, mezi hmotou a psyché jsou však nejisté, pokud jsou vůbec rozlišitelné. O tom ostatně hovoří C. G. Jung ve svém konceptu Jednotného světa, *unus mundus*. Tuto představu propojenosti, která je obsažena v tarotu, takové celostní pojetí existence nacházíme ve všech tradičních iniciačních medicínských systémech, jejichž základ tvoří určitá filosofie, s jakou se setkáváme například v čínské *Knize proměn*, již dále rozvíjeli i Lao-c' a Konfucius.

Proto také porozumíme tomu, že rozdělování tarotových karet na „dobré“, nebo „špatné“ je něčím naprosto scestným. Některé archetypy jsou, co se našeho života týče, bezesporu jednodušší, avšak mimo obvyklý úzký rámec je třeba chápat jednotlivou kartu v širším kontextu. Pak budeme vnímat určitou situaci, jež se z hlediska našeho omezeného ega může zdát negativní, jako něco, co musí dříve nebo později přinést ovoce, nový přínos, novou zkušenost a příspěvek k našemu růstu. Vše, co má v sobě potenciál nového poznání, je totiž samo o sobě dobré.

Tím, že se otevřeme sami sobě, se otevřeme také druhým a světu. Tarot lze chápat jedině následujícím způsobem: prostřednictvím obrazů, které se v mnohém podobají „poučným příběhům“ súfijců, dosahujeme intimního poznání, jež reflektuje vesmír, který je v nás. Jak „to“ pojmenovat? Je to duše, jak ji chápou mystikové? Je to „bytostné Já“ Jungovy hlubinné psychologie? Tohle je každopádně směr, kterým musíme napnout své síly ve snaze toto cosi lépe poznávat, a tudíž vnitřně růst. Jestliže se nám to podaří, bude to znamenat počátek budování mostu k lidství a k lepšímu společnému životu.

VELKÁ ARKÁNA